

בסייעתא דשמיא

שיעורים בליקוטי הלכות

שנאמרו בס"ד ע"י

הרה"ח ר' ניסן דוד שליט"א

לקוטי הלכות חלק א' דף קפ"ב- קפ"ד

הלכות נשיאת כפיים א'-ב'

מכון

הליכות נועם

tateziser@gmail.com

נכתב לפני עריכה

ניתן להאזין לשיעורים
במס' טלפון מיוחד
לשיעורי הרב שליט"א
במס' 03-6171116

לשמיעה, והורדה,
וכן להורדת הקונטרס
באתר בעטלער
betler.org

דף קפ"ב - קפ"ד

ראשי פרקים והלכות נשיאת כפיים הלכה א-ב'

הלכות תפלה הלכה ו נכללת בהלכות ברכת השחר הלכה ה. שם מגלה כח הארת הרצון בתחילת ההלכה. וכנראה שכוונתו בזה הוא לאות ס"ט שם, שמבאר כח הרצון לענין תפילה.

ונשאר כאן הראשי פרקים שהיו צריכים להרפס בסוף הלכת ברכת השחר ה"ה: ראשי פרקים שיכים להלכות תפלה הלכה ו שנכללת בהלכות ברכת השחר הלכה ה' על-פי "ואת הערבים" סימן ד ליקוטי תנינא:

ראשי פרקים אלה הם כמה הוספות של ביאורי מוהרנ"ת לכמה פסוקים ששייכים לפ' בלק: 'הושיעה ה' וכו' כי פסו אמונים וכו' אשר אמרו ללשננו נגביר שפתינו אתנו מי אדון לנו' כי הדבור יש לו כח גדול, כמו שמובא שם על מאמר רבותינו זכרונם לברכה (במדרש רבה פרק כ) אף אנו באין עליו באדם שכחו בפיו וכו':

הרי שעיקר הישועה הוא להכניע אלה שמגבירים כח מצח הנחש, ואין להם אמונה ואומרים 'ללשונינו נגביר שפתינו איתנו מי אדון וכו', הרי שכדי להכניעם אנו צריכים להגביר הלשון רקדושה יותר, היינו כח משה רבינו שכוחו בפיו, וזהו עיקר כוחינו בתפילה, להגביר הרצון ולמצוא המתקת הדין וישועה.

'ועמוד פנחס ויפלל וכו' ותחשבה לו לצדקה', כי פנחס קנא אז קנאת ה' צבאות שנחשב לצדקה וכו': מבואר שם שע"י צדקה מתקנים הימים - הרי מובן שגם תפילה וגם קנאות נחשב לצדקה, ובוזה מתקן הימים.

ואברהם זקן בא בימים דסיב ועל ביומין שהיה מתחדש בכל יום וכו':

עאל ביומין, היינו מידות הרחמים והרצון - שזה נעשה ע"י תיקון הימים - היינו שמתחדש בכל הימים, ואינו מכלל הזקנים המאריכים ימים ואינם מוסיפים קדושה ודעת בכל יום, וכמבואר בפסוק עצמו ואברהם זקן בא בימים.

תלמידיו של אברהם אבינו עין טובה וכו' ההפך תלמידיו של בלעם הרשע עין רעה וכו', כי אברהם זכה למה שזכה רק על-ידי רצון הטוב שהיה מוציא בפיו וכו' וזה בלעם לעמת זה התגבר ברצונות רעים והוציאם בפיו ומה בין תלמידיו וכו', כי הלא שניהם פועלים פעולות כרצונם בזה העולם אבל אחרית לאיש שלום ואחרית רשעים נכרתה, כי תלמידיו של אברהם אבינו עליו השלום נוחלין העולם הזה וכו' ותלמידיו של בלעם הרשע יורדים לבאר שחת וכו'. וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה במדרש רבה (בראשית רבה פרק ג) אור אלו מעשיהם של צדיקים חשך אלו מעשיהם של רשעים ועדין איני יודע באיזה מהם חפץ, תלמוד לומר וירא אלקים את האור כי טוב כי מקרה אחד לצדיק ולרשע וכו', אך מי יודע רוח האדם העלה וכו', ורוח הבהמה הירדת וכו' ואיך ימות החכם עם הכסיל:

ליקוטי הלכות ח"א דף קפ"ב - קפ"ד הלכות נשיאת כפיים א-ב

הרי שאע"פ שאין מכירים בעוה"ז את האמת ומקרה אחר לכולם, הרי כן יכולים להבין מעלת הרצון והתפילה שעולה למעלה, ואין מקום לכסיל בזה כי הוא יורד לכפירה ואין לו אחרית, משא"כ המאמין ומתפלל נחל שני עולמות כי איך ימות החכם עם הכסיל, איך יסתיר ח"ו את האמת.

מה אקב לא קבה אל ומה אָזעם לא זעם ה' כי באותן ימים לא פעם (ברכות ז), כי משה בכחו המשיך אז דיקא עת שיהיה רק רצון הפך הזעם וכו' כי מראש צרים אראנו מגבעות אשורנו שהם האבות והאמהות שפָּל עבודתם היה רק רצון טוב וזה בחינת צורים, בחינת צור לכבי וחלקי אלקים לעולם, וזה בחינת גבעות, בחינת הר המור וגבעת הלבונה מקום הבית המקדש ששם עלה הכל לרצון, כי שם אור הפנים וכו' שעולין לשם בשלשה גלים וצור וגבעה הם חזקת חזקים מאוד וגבוהים ורמים מאד, כי הרצון עולה על הכל, ואצל הסטרא אחרא להפך שהעמידו פסיליהם על גבעה גבוה וכו' ולבם חזק מצור להשכיל אל האמת, אבל זרע אברהם וכו' הם חזקים בצור ברצונם הטוב, ועולים למעלה מכל ההרים והגבעות שהם בחינת הידיעות, שהם גבוהים מהשכל בחינת מקיפים שהם גבוהים ורמים שעל-ידי זה נתפקרו הרבה רחמנא לצלן, אבל ישראל בני האבות עולים על כלם כי הם נקראים עבריים והעקר על-ידי הרצון וכו':

כי מירת הדין והזעם נאחו בבחי' עקשנות מצח הנחש כצור, ולזה עלה בלעם על הר וכו' וכך כל הרשעים שיונקים משורשי הקליפה, ויורים חיצי כפירה למי שאינו בכלל ההמתקה - וכל כוחינו לעמוד איתן הוא כח הצדיק שפועל פריון מכח הצור וקדושה, כח המקיפים שעולה ועולה ע"י יחוד עליון של המשכת הרצון.

'הן עם לברד ישכן', שהם מתבודדין בינם לבין עצמן ומישיבין עצמן היטב מה יהיה בסופם ותכליתם שזה כל ענין ההתבודדות והשיחה בינו לבין קונו 'ובגוים לא יתחשב' שאינם חושבים בדעתם מטעם הגוים שרודפים אחר הממון שהוא בחינת שמד ועבודה זרה 'מי מנה עפר יעקב', מה שנעשה מכל פסיעה ופסיעה מזה וכו' 'ומספר את רבע ישראל' בחינת ארבעה דגלים בחינת ר' דאחור וכו' 'תמת נפשי מות ישרים ותהי אחריתי כמהו', כי עקם את פיו והכרח להודות שבטת המיתה והאחרית ובסוף אז יבינו החלוק שבין ההולך בדרך ובין ההולך בדרך אבותינו המוחזקים את הרצון וכו': אלה דיבורים פשוטים נוראים שבהם נמצא תמיד הארת הרצון - ובהם מאיר לנו התחזקות להתבודדות והתקרבות להצדיק באמת.

הלכות נשיאת כפיים הלכה א:

אין מברכין אלא בלשון הקדש ובעמידה ובנשיאת כפיים ובקול רם:

הלכה זו מיוסדת על כמה ענינים משמונה תורות בלקוטי מוהר"ן: י"ט, ב', ל"ו, ל"ה, ל"ט, מ"ז, נ"ד, נ"ו. ומגלה שיש כח לתקן שבירת כלי החסד שהם האהבות נפולות ע"י הנקודה שהוא כח הצדיק שיש לו שלימות הכלי, שלימות הפה בחי' מלא פום.

הבנת ענין ע"י חיבור כמה תורות ביחד

דרך זו של התגלות ענין בכמה וכמה תורות נמצא ברבה"ק הרבה, ובזה יש לציין יסוד של דרך הבנת ענין לאור דברי רבינו, שיש להכניס דברי רבינו בלב עד שבכל ענין מבינים הדבר לאור כמה וכמה תורות, וכך באמת מובן ומתגלה כל ענין - אלא ששייך לטעות כאשר לא זכה להבין

כל תורה לעצמה ושורש הענין ע"פ פנימיות - כי הן אמת שבלימוד כל תורה יש ללמוד מתוך התורה, ומותר למצוא הבנה בענין מתוך תורה אחרת, אבל יש להחזיר הענין להמשך אותו התורה שלומד - אבל כאשר רוצים להבין ענין או לבאר תפילה או משנה וכו', בזה יש שני דרכים: או רק עם תורה אחת, או כמה ביחד כמו שמהרנ"ת עושה בהלכה זו. ובוזה יבאר כל הברכות של ברכת כהנים:

כי הברכות מסורות לכהנים, כי הם בחינת שומרי הברית, כמו שכתוב (דברים לג): יורו משפטיו ליעקב וכו' ובריתך ינצרו. ובני לוי לא טעו בעגל, שהיה בחינת פגם הברית, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה: לא עבדו ישראל עבודה זרה אלא כדי להתיר להם עריות בפרהסיא. כי כל התאות, ובפרט תאות נאוף, שהוא הרע הכולל של כל התאות הם באים משבירת כלי החסד פידוע שמזה נתהוה התאות שבאים מאהבות הנפולות. והכהן הוא בחינת איש חסד שהוא בחינת שלמות האהבות העליונות, כמו שאמר רבנו כל זה על פסוק חרפה שברה לבי (בסימן לד.) עין שם.

ומחמת שהם בבחינת תקון הברית על-ידי זה הם יכולין להמשיך הברכות, כי בליהם שלם הפך בלעם הרשע שרצה להמשיך קללה על-ידי קלקול הכלי מחמת שהיה משקע מאד בתאוה זו, כמו שאמר רבנו על פסוק: בקרב עלי מרעים (בסימן לו לקוטי חלק א). ועל-פן נהרג בלעם על-ידי פינחס דוקא, כי פינחס היה בחינת תקון הברית ועל-ידי זה זכה לכהנה על-ידי שקנא קנאת ה' צבאות על פגם הברית, על-פן על ידו דיקא נהרג בלעם שהיה הפכו ממש כנ"ל.

הרי שבעת שהלויים נתקדשו כי לא נכשלו בעגל, נתגלה קדושת הכהן, שהוא הכח לשבר כל אהבות נפולות ולזכות לבחי' קנאות, לשלימות כלי הריבור ומשם נמשך הכח לברך.

ועל-פן סמכו רבותינו זכרונם לברכה ברפת כהנים לתפלה, כי הוא גם כן בחינת תקון הברית, בחינת ח"י ברכאין, כמו שאמר רבנו בפנה פעמים.

ובגמר התפילה שהוא ח"י ברכות זוכה כל אדם לתיקון ברית קודש, ומתגלה כח הברכה. ועל-פן צריך לברך בלשון הקדש דוקא, כי שמירת הברית תלוי בשלמות לשון הקדש שעל-ידי לשון הקדש מכניעין תאות נאוף שהוא הרע הכולל של כל השבועים לשונות כמו שאמר רבנו על פסוק תפלה לחבוק הנביא (סימן יט לקוטי חלק א), עין שם. ועל-פן מברכין בקול רם שהוא בחינת תקון הדעת, שהוא תקון הברית כמו שאמר רבנו (לקו"מ סימן כ) שמחמת זה אומרים את ההגדה בקול רם, כי ההגדה הוא תקון הברית, עין שם.

קדושת לשון קודש הוא מציאות התחברות העולם לשפע שורשו, כי הירידה של העוה"ז הוא לתוך קליפת נוגה בחי' תרגום, וע"י עבודת ישראל מתבטל הרע בחי' פגה"ב ומתעלה ונכלל הנגה בלשון הקודש, ואזי הלשה"ק מאיר לנו יראה ודעת, לכן הברכה הוא בלשון הקודש דווקא, כי ממשיך קדושה זו שמתחדשת באותו יום, במקור ושורש הברכה, ולשון הקודש בקול רם - שהוא ברכת כהנים, יש בו כח ההגדה לתקן נפש האדם ולהמשיך לו ברכה.

ועל-פן הוא בעמידה שהוא בחינת סטרא דדכורא, הפך בלעם הרשע שהיה נופל מחמת שהיה ערל, כמו שפרש רש"י זכרונם לברכה.

כח לשון הקודש הוא המשכת הדעת בחי' עמידה ולא רק אמונה, כי ממשיך הכח שמחדש את

ליקוטי הלכות ח"א דף קפ"ב - קפ"ד הלכות נשיאת כפיים א-ב

האמונה ומביא שפע חדש בבחי' ז"א דכורא, שזהו תכלית העבודה לעלות ולייחד לזכורא ולקבל התחדשות, ועי"ז נעשה כך למעלה.

וְזֶה פְּרוּשׁ כֹּה תִּבְרְכוּ וְדָרְשׁוּ רְבוּתֵינוּ וְזָרוּנָם לְבִרְכָה (סוֹטָה לח) מִזֶּה שְׁצִרִיד לְכַרֵּךְ בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, כִּי כֹה הוּא בְּחִינַת הַשְּׂכִינָה שֶׁהִיא בְּחִינַת מַלְכוּת שֶׁהִיא בְּחִינַת שְׁלֹמֹת לִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ. וְהָרִי יֵשׁ לַעֲלוֹת ע"י הַתְּפִילָה לְדַכּוּרָא בְּבִרְכַת שִׁים שְׁלֹמֹם, וְלִזְוָה לִפְנֵי שִׁים שְׁלֹמֹם מִתְקַנִּים הַכְּלִי שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּצִמְצוּם שֶׁל בְּרַכָּה מִלְּמַעְלָה שִׁיחִיו רְאוּיִים לְבִרְכָה. וְעִקַּר בְּרַכַּת כְּהֻנִּים לְתַקּוּן הַכְּלִי שֶׁל יִשְׂרָאֵל עַל-יְדֵי בְּחִינַת תְּקוּן הַבְּרִית כְּדִי שִׁיחִיו רְאוּיִים לְקַבֵּל בְּרִכּוֹת. וְזֶה שְׁפָתוֹב (בַּמְדַּבֵּר ו): "וְשִׁמּוּ אֶת שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל". כִּי הַשֵּׁם הוּא הַנֶּפֶשׁ וְהוּא הַכְּלִי שֶׁל הַחַיּוּת, כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנֵי (סִימָן נו). וְהַכְּהֻנִּים עַל-יְדֵי בְּרַכְתָּם הֵם מְשַׁלְּמִין הַכְּלִי שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא הַשֵּׁם וְהַנֶּפֶשׁ בְּחִינַת "וְשִׁמּוּ אֶת שְׁמִי וְכוּ" כַּנֶּ"ל וְעַל-יְדֵי זֶה (שֵׁם) "וְאֲנִי אֲבָרְכֶם", כִּי מִמִּילָא תַּחֲוֹל הַבְּרַכָּה עֲלֵיהֶם עַל-יְדֵי שִׁיחִיו בְּלִים רְאוּיִים לְקַבֵּל כַּנֶּ"ל.

וְזֶה עֵינֵן וְשִׁמּוּ אֶת שְׁמִי, הֵינֵנו הַכַּח שֶׁמִּתְקַן הַכְּלִי שֶׁל הַבְּרַכָּה בְּחִי' נֶפֶשׁ (אֵע"פ שֶׁבְּרַכַת כְּהֻנִּים גְּבוּה מְאֹד - הַמְשַׁכַּת שׁוֹרֵשׁ הַמְקִיפִין דַּבָּא וְכו' הָרִי יָדוּעַ שֶׁזֶה בְּבַחֲוִי יָחוּד הַנֶּשׁ' הֵינֵנו הַכְּנָה לְעֵצֶם הַיָּחוּד (לְהַבְּרָכָה)

ג' הברכות כנגד ההתעלות מג' התאוות

ובזה ניגש מהרנ"ת לכאר הברכות - ויש בזה אור גדול כאשר נכון לזה בעת ברכת כהנים:

וְזֶה פְּרוּשׁ הַבְּרַכָּה: "יְבָרְכֶךָ ה'" - בְּמִמּוֹן, "וְיִשְׁמְרֶךָ" - מִן הַמְזִיקִין (בְּמִדְרַשׁ רַבָּה פָּרָק יא). כִּי הַמְּמוֹן הוּא שְׁמִירַת הַנֶּפֶשׁ, כְּמוֹ שְׁאֲמַר רַבְּנֵי (בְּסִימָן נט בְּלִקוּטֵי חֶלֶק א, עֵין שֵׁם). וְזֶהוּ 'יְבָרְכֶךָ ה'" בְּמִמּוֹן, עַל-יְדֵי זֶה 'וְיִשְׁמְרֶךָ' מִן הַמְזִיקִין. וְכֵל זֶה תְּלוּי בְּשְׁמִירַת הַבְּרִית שְׁעַל-יְדֵי שְׁמִירַת הַבְּרִית זֹכִיךְ לְעִשְׂוִיּוֹת וְעַל-יְדֵי זֶה נִשְׁמַר הַנֶּפֶשׁ.

כִּי מְבַרְכִים מְשׁוֹרֵשׁ הַרְחַמִּים שִׁיחִיהָ לָנו תִּיקוּן הַנֶּפֶשׁ לְצִאת מִהַקְּלִיפּוֹת מִיְנִיקַת פְּגַה"ב, וּבָאִים לְהִיּוֹת אֲהוּב לְמַעְלָה לְהַכֻּלל בְּתוֹךְ הַשְּׁגָחָה שְׁלִימָה, וְשֵׁם שְׁפַע גְּדוֹל כֹּהַ שְׁגַם כֹּל הַמְּמוֹן בְּקִדּוּשָׁה, כְּאִשֶׁר ע"י קִדּוּשַׁת בְּרִית קוֹדֶשׁ הַמְּמוֹן בְּקִדּוּשָׁה כְּמִבּוֹאֵר בְּסִי' כ"ג.

וְזֶהוּ 'יָאֵר ה' פְּנֵינוּ אֱלִיד', הֵינֵנו בְּחִינַת אֲנַפִּין נְהוּרִין שְׁבָא עַל-יְדֵי תְּקוּן הַבְּרִית, כְּמוֹ שְׁאֲמַר רַבְּנֵי (סִימָן כג). וְזֶהוּ: "יָאֵר ה' פְּנֵינוּ אֱלִיד", 'פְּנֵינוּ אֱלִיד' דִּיקָא. הֵינֵנו שְׁתַּזְכָּה שִׁיזְדַּכַּךְ פְּנִידָ עַד שִׁיחִיהָ פְּנִידָ יָאֵר בְּךָ, הֵינֵנו שִׁיְתַרְאָה פְּנֵינוּ בְּפְנִידָ בְּבְחִינַת פְּנִים בְּפְנִים, כְּמוֹ שְׁאֲמַר רַבְּנֵי (סִימָן יט).

וּמִמְשִׁיךְ ע"פ תוֹרָה כ"ג שֶׁהַבְּרַכָּה הַשְּׁנִיָּה הוּא שְׁנִזְכָּה לְשִׁמּוּחָה וְהָאֵרַת פְּנִים, וְנִצָּא מִכֹּל דַּאֲגָה, עי"ז נבא לבחי' פנים בפנים היינו שתמיד מבררים העוה"ז ומעלים התרגום לקדושת לשה"ק, שזה בחי' מתקלא אפין באפין, כי מזה נעשה היחוד וכל המשכת פני השמחה - כי נשמר מהקליפות וזוכה לשפע חיות וקדושה בתוך ענייני ממון עד שאינו נופל רק יכול לברר העולם למצוא שלום בכל דבר - כי זוכה לתיקון תאוות ממון ותיקון תאוות משגל ונעשה פנים של שמחה.

וברכה שלישית הוא תיקון תאוות אכילה - שבזה עיקר תיקון תרגום ללשון הקודש

וְזֶהוּ, "יִשָּׂא ה' פְּנֵינוּ אֱלִיד", זֶה בְּחִינַת תְּקוּן תַּאֲוֹת אֲכִילָה שְׁעַל-יְדֵי זֶה זֹכִיךְ לְנִשְׂיַאת פְּנִים

בבחינת (ברכות כ) וכי לא אשא פנים לישראל שהם מְדַקְדְּקִין על עֲצָמָן מִפְּזִית ועד כְּפִיָּה, כְּמוֹ שְׂאֵמֶר רַבֵּנוּ (סִימָן מו). כי על-ידי שְׁמִירַת הַבְּרִית שָׁבָא על-ידי שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן הַקֶּדֶשׁ זֹכִיךְ שִׁהְיֶה כָּל אֲכִילָתוֹ מִהַתְנוּצָצוֹת הָאוֹר שֶׁל כּוֹחַ מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, כְּמוֹ שְׂאֵמֶר רַבֵּנוּ (סִימָן יט) שֶׁזָּהוּ תִקּוּן הָאֲכִילָה. וְזֵהוּ: "וַיֵּשֶׁם לָהּ שְׁלוֹם", כי על-ידי כָּל זֶה זֹכִיךְ לְשֵׁלוֹם, כי על-ידי שְׁמִירַת הַבְּרִית זֹכִיךְ לְשֵׁלוֹם בְּחִינַת (בַּמִּדְבָּר כה) הַנְּנִי נָתַן לֹא אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם. הַפֶּה הַחֲרָפוֹת וּבִזְיוֹנוֹת שֶׁמִּחְרָפִין אֶת הָאָדָם על-ידי פֶּגַם הַבְּרִית בְּחִינַת חֲרָפָה שֶׁבָרָה לְבֵי הַנ"ל. וְכֵן על-ידי תִּקּוּן תְּאוֹת אֲכִילָה זֹכִיךְ לְשֵׁלוֹם כְּמוֹ שְׂאֵמֶר רַבֵּנוּ (בְּסִימָן לט):

וכח תיקון הכלי שיש בברכת כהנים נותן בנו כח בבחי' פנים בפנים, והוא היחוד שיש בברכה שלישית ע"י תיקון מתקלא, להמשיך לתקן בחי' מתקלא ע"י שלימות לשון הקודש מלשון תרגום באכילה, שע"ז נעשה שלום והארת פנים.

ענין ברכת כהנים ביו"ט ולא בשבת, ובא"י בכל יום

וְזֵהוּ שְׂאֵנוּ נוֹהֲגִין בְּחוּץ לְאֶרֶץ שְׁלֵא לְבָרֶךְ בְּרֶפֶת כֹּהֲנִים כי אם בְּיוֹם טוֹב, כי בְּחוּץ לְאֶרֶץ נִתְּוֲנִים תַּחַת שׁוּרֵי הַשְּׁבָעִים אֲמוֹת, על-כֵּן אֵין בָּהֶם כּוֹחַ לְהַכְנִיעַ אוֹתָם על-ידי בְּרֶפֶת כֹּהֲנִים שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן הַקֶּדֶשׁ כי אם בְּיוֹם טוֹב שֶׁאֵז מִתְקַנֵּן הַמְּלָכוֹת דִּקְדָּשָׁה וּמְכַנְיָעִין מְלָכוֹת הָרְשָׁעָה שֶׁל הָאֲמוֹת כְּמוֹ שְׂאֵמֶר רַבֵּנוּ על פְּסוּק וַיִּשְׁפָּךְ שְׁמוּאֵל אֶת אֲגָג (בְּסִימָן קלה לקוטי חלק א). על-כֵּן אֵז הַלְשׁוֹן הַקֶּדֶשׁ שֶׁהוּא בְּחִינַת מְלָכוֹת דִּקְדָּשָׁה הַנ"ל יֵשׁ לָהּ כּוֹחַ לְהַכְנִיעַ אֶת הָרָע שֶׁל הַשְּׁבָעִים אֲמוֹת, על-כֵּן מְבָרְכִין אֵז דִּקְוָא בְּרֶפֶת הַכֹּהֲנִים כְּנ"ל.

וְזֵה שְׂאֵנוּ אוֹמְרִים בְּקִדּוּשׁ שֶׁל יוֹם טוֹב: אֲשֶׁר בָּחַר בְּנוּ מִכָּל עַם וְרוֹמְמָנוּ מִכָּל לְשׁוֹן כְּנ"ל, כי אֵז אֲנוּ מְרוֹמְמִים מִכָּל הַלְשׁוֹנוֹת, כי נִתְעַלָּה הַלְשׁוֹן הַקֶּדֶשׁ שֶׁהוּא בְּחִינַת מְלָכוֹת דִּקְדָּשָׁה, וְנִכְנָעִין וְנוֹפְלִין הַשְּׁבָעִים לְשׁוֹנוֹת שֶׁהוּא מְלָכוֹת הָרְשָׁעָה.

הרי שבקדושת ארץ ישראל יש כח קדושת לשון הקודש בכל יום, וזה נוראת מעלת א"י, ויש לעורר כח זה בכל יום לדעת שיש בכוחינו לתקן הכל בכח הדיבור שהוא גדול מאד, התבודדות ותפילות, ואנו מְרוֹמְמִים מִכָּל לְשׁוֹן, ובברכת כהנים בא"י מקבלים כח נורא זה מחדש בכל יום.

ועל-כֵּן בְּשַׁבַּת אֵין נוֹשְׂאִין כְּפִיָּהם אִף שֶׁשַׁבַּת קִדְּשָׁתוֹ מְעַלָּה, כי אֲדַרְבָּא, מִחֲמַת זֶה אֵין מְבָרְכִין אֵז. כי עִקַּר שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן הַקֶּדֶשׁ על-ידי לְשׁוֹן תְּרַגּוּם על-ידי שְׁמַעְלִין הַטּוֹב שֶׁבְּתַרְגּוּם. ועל-כֵּן בְּיוֹם טוֹב שְׁעָרֵין יֵשׁ אַחִיזָה וּשְׁלִיטָה לְהָאֲמוֹת רַק שְׁמַכְנִיעִין אוֹתָם על-ידי קִדְּשַׁת יוֹם טוֹב, על-כֵּן שִׁדְּךְ אֵז שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן הַקֶּדֶשׁ ועל-כֵּן יֵשׁ אֵז נְשִׂיאת כְּפִיָּים. אֲבָל בְּשַׁבַּת שֶׁהוּא בְּטוֹל הָרָע וּשְׁבִיתָתוֹ לְגַמְרֵי, כי הַטּוֹב שֶׁבְּתַרְגּוּם נִתְעַלָּה לְלִשׁוֹן הַקֶּדֶשׁ וְהָרָע נִתְבַטֵּל, וְזֵה נַעֲשֶׂה כְּבָר בְּעָרֵב שַׁבַּת על-ידי רְחִיצַת חֲמִין, אֲבָל בְּשַׁבַּת אֵיךְ שִׁדְּךְ כָּל זֶה, כי שַׁבַּת כְּלוֹ קִדְּשׁ וְאֵין שִׁדְּךְ לְהַזְכִּיר שֵׁם שֶׁל הָרָע שֶׁל הַשְּׁבָעִים אֲמוֹת כָּלָל. ועל-כֵּן אֵין אֲנוּ נוֹשְׂאִין כְּפִיָּים בְּשַׁבַּת, כי אֵין שִׁדְּךְ אֵז לְהַכְנִיעַ הָרָע שֶׁל הָאֲמוֹת, כי כְּבָר נִתְבַטֵּל בְּעָרֵב שַׁבַּת כְּנ"ל וְשַׁבַּת הוּא שְׁבִיתָה לְגַמְרֵי כְּנ"ל. וְזֵה שְׂאֵין אֲנוּ זֹכְרִין כָּלָל בְּקִדּוּשׁ שֶׁל שַׁבַּת וְלֹא בְּתַפְלָה שֶׁל שַׁבַּת אֲשֶׁר בָּחַר בְּנוּ וְכו' וְרוֹמְמָנוּ מִכָּל לְשׁוֹן כְּמוֹ שְׂאֵמֶר רַבֵּנוּ בְּיוֹם טוֹב, כי שַׁבַּת לְמַעְלָה מִזֶּה כְּנ"ל.

שבת הוא עצם קדושת לשון הקודש כמבואר בלקו"ת סי' ב', ואין אומרים בו ורוממתנו מכל הלשונות כמו ביו"ט שהוא עיקר הכניעת עמלק, וביום השבת הוא כבר נכנע, ולזה בחו"ל אין ברכת כהנים גם בשבת. והנה בא"י יש בכל יום ברכת כהנים כי מגלים כח עליון יותר, שורש

ליקוטי הלכות ח"א דף קפ"ב - קפ"ד הלכות נשיאת כפיים א-ב

המקיפים שפע החכמה של קדושת השבת בא"י, לקדש כח הדיבור להעלות לשורש הרחמים כאשר בא"י אנחנו ממש בבחי' עולם הבריאה, בחי' דיבור, ויש לקבל שפע ענין עת רצון של סעודה שלישית שעולה בשלימות כח הדיבור דייקא.

קידוש החודש בכח הדיבור של ישראל שאומרים מקודש מקודש

ועל-כן קדשת יום טוב תלוי בישראל על-ידי שמקדשין החודש, כי מחמת שיש בו עין קצת אחיזה להשבעים אמות שהוא הסטרא אחרא, על-כן צריכין לעשות עשיה לזה לקדשו. והעקר תלוי בהדבור שצריך לומר מקדש מקדש, כי הדבור הוא בחינת לשון הקדש שעל-ידו ממשיכין קדשה להיום טוב ומכניעין הרע של האמות, אבל שבת אין צריך לכל זה, כי שבת קביעא וקיימא ואז הוא בטול הרע ושבייתו לגמרי ואין צריך כלל לקדשו כי הוא קדוש מאליו כנ"ל:

וכל ענין ראש חודש שממנו נמשך זמני החג, יש לקדש החודש ע"י הדיבור - שקדושת הדיבור נמשך מכח ברכת כהנים כנ"ל - אבל שבת גבוה מזה והוא עצם הקדושה.

בגמרא איתא שמי שחלם לו יבקש בעת ברכת כהנים, ובחז"ל נוהגים לומר תפילה ארוכה קצת, וזה מה שאומרים אדיר במרום וכו' בארץ ישראל.

ועל-כן מבקשין על החלום בשעת נשיאת כפיים, כי פתרון החלום תלוי בשלמות לשון הקדש שעל-ידי לשון הקדש בשלמות יכולין לפשר חלמין, כמו שכתב רבנו שם (סימן ט). ועל-כן בשעת נשיאת כפיים שהוא בחינת שלמות לשון הקדש כנ"ל מבקשין אז על החלום כדי להפכו לטוב על-ידי הכהנים, כי בהם תלוי הפתרון כנ"ל:

כי פתרון החלום הוא טהרת המחשבה בחי' תיקון הנגה, מציאת בירור הנפש מכל בלבול וזה נעשה ע"י קדושת לשון הקודש - שממשיכים בברכת כהנים.

שיד לעיל: ועל-כן צריך לברך בנשיאת כפיים, כי ברפת כהנים הוא כדי להכניע הרע של האמות שהם כל התאות כנ"ל שזה בחינת כח המדמה שבלב שמתאווה לכל התאות, כמובא בדברי רבנו (סימן נד). ועל ידי זה מכניעין העצבות רוח שאב על-ידי התאות של האמות שהם בחינת אנפין חשוכין שהוא עצבות ומרה שחורה. וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שבת קלט): על-ידי וראף ושמתם בלב, זכה לכהנה, כי על-ידי שמחת הלב שעל-ידי זה מכניעין כח המדמה שבלב שהם אהבות הנפולות, שהם בחינת עצבות רוח וכמו שכתב רבנו שם (סימן נד) שעל-ידי בחינת ושמתם בכל משלח ידכם מכניעין כח המדמה, עין שם. על-ידי זה זכה לכהנה, הינו בחינת כהן איש חסד שהוא בחינת שלמות האהבות העליונות כנ"ל.

ועקר הפסוק הזה נאמר שם על שלא יתקנא אהרן בגדלתו של משה, כמו שכתוב (שמות ד): הנה הוא יצא לקראתך וראף וכו', כי זה שיד לזה, כלומר לא די שלא יתקנא בגדלתו, שזה בחינת רע עין, כי אם אפלו מכח המדמה יהיה נשמר אהרן. אדרבא וראף ושמתם בלבו שזה הפך כח המדמה כנ"ל, עין שם כל זה היטב במאמר המתחיל ויהי מקץ (בסימן נד). ועל-כן על-ידי ברפת הכהנים שמכניעין המדמה שבלב שהוא בחינת עצבות רוח על-ידי זה נחללין האברים ונעשה בחינת נשא לבבנו אל כפיים אל אל בשמים, בחינת כי אשא אל שמים ידי. וזה בחינת נשיאת כפיים, (עין במאמר המתחיל וביום הבפורים בסימן נו):

ומגודל הרגש ענין נורא זה הוסיף לבאר - ששורש כל התאוות הוא המדמה הרע עין ועצבות

כמבואר בתורה נ"ד שזה מפיל על האדם מיתת הלב.

והרי שברכת כהנים ממשיך עלינו תיקון המדמה שיתבטלו ממנו משיכת התאוות, כי הכהן בחי' שמחת לב בלי רע עין, שזהו בחי' ברכה, וזה בחי' נשיאת הכפים בחי' הרוח של הידים שהולך כסדרן, כמבואר בתורה נ"ז שזהו ביטול העצבות.

הלכות נשיאת כפיים הלכה ב:

על-פי המאמר של חנכה בליקוטי תניינא סימן ב:

עין שם כל המאמר היטב שעל-ידי ההלכות שהם בחינת תורה והודאה, בחינת שעשוע עולם הבא על-ידי זה נתגלה אור האמת שהוא מאיר על-ידי שלשה שמות להדבור ונשלם הדבור, ושלמות הדבור הוא לשון הקדש שהוא מקשר לשבת בבחינת (סוטה לח) כה תברכו בלשון הקדש וכו', עין שם ועל -ידי זה נמשך השמחה של שבת לששת ימי החול, ואזי נתגלה בחינת אחרות הפשוט ויודעין שכל הפעולות משתנות שהם בחינת ששת ימי החול כלם נמשכין מאחד הפשוט יתברך וכו', עין שם היטב:

כלל המתגלה בלקו"ת סי' ב' - ימי הודאה

נחזור על הענין כדי להבין ההלכה, כי העיקר להגיע לאמונה שלימה תמיד בכל עת ובכל מציאות שהוא בחי' פעולה משתנה, כל מה שעובר על האדם, הרי עיקר האדם הוא אמונה ברורה שהכל מתנהג בהשגחה והשי"ת טוב לכל תמיד ובוודאי יעזור וכו'. ואנו יכולים לזכות לזה ע"י המשכת קדושת שבת לימות החול.

והנה קדושת שבת שהוא מנוחה ומעין עוה"ב ושמוחה, הוא בחי' קדושת לשון הקודש, היינו מציאות העולם שמתרבק חזרה להשי"ת, שזהו ענין אחרות הפשוט, כי בלה"ק נברא הכל ובה התגלות מלכות השם ומציאות אחרותיו. ואיך מתגלה קדושת שבת ואיך מאיר לימות החול? זאת ע"י הארת אור האמת, שזה בחי' ג' שמות, ענין של תורה ותפילה ובחי' שידוכים.

בזה בוודאי רמז רבינו לכמה ענינים ונתפוס פשטות דרך ההבנה, כי שידוכים הוא האמונה שבכל דבר יש לאחד הדבר להשי"ת, לגרום יחוד עליון, כמו שבעוה"ז יש למצוא שידוך לבנות בית, כך בכל ענין ברוחני. וכן ענין תורה וענין תפילה שזה ג' כוחות דקדושה בחי' ג' שמות, ענין זה מתקשר לבחי' שלשה שמות שבגי נ"ר, [הויה אקיה, הויה אלקים, והויה ארני] שהם שלשה הדרגות, שהשכינה מקבל, וג' דרגות שהמידות מקבלין בכלליות.

והנה כאשר האדם בצער וגלות אין לו אמת והוא רחוק מציאות קדושת כח קדושת ג' שמות שהם אור האמת, ורק כאשר מאיר האמת הוא גורם שהאדם יכול למצוא את השם בתוך העוה"ז ממשי, להפוך הירידה וצער לעליה ולהודאה ושמוחה, וזה כאשר אור האמת מאיר לתוך העולם, שזה נקרא שמאיר לתוך ריבוע הדיבור, שעניינו ריבועים של תפילה או תשובה, של צדקה וחסד, כל מה שבני אדם צריכים, וריבוע של ממשלה קרוב למלכות, שזה מציאות שלטון בעולם.

ואיך מאירים אור האמת בבחי' הג' שמות? זה ע"י תורה - כאשר הוא מתלבש להיות בחי'

ליקוטי הלכות ח"א דף קפ"ב - קפ"ד הלכות נשיאת כפיים א-ב

הלכה. ענין הלכה הוא מובן להיות מציאות הדרך למצוא את השם בכל מצב כאשר יש הלכה בכל מצב, וכאשר האדם רואה איזה נקודה של קיום התורה, הרי קיים היום איזה הלכה, ומוליק אורה במה שזכה להתקרב להשי"ת עי"ז, בזה נמצא כח להתקרב להשי"ת תמיד. וענין הלכה מתעורר לא רק בקיום אלא גם בלימוד הלכה, ויש מה שבעת הלימוד מתעורר הרבה יותר.

והנה עיקר ענין הלכה הוא הלכה שמגלה דרך בעבודת השם, היינו דברי מוהרנ"ת בהלכה בלקו"ה - כי בזה עיקר התגלות שפע החסד והכח להפך יום של צער ליום של הודאה, להאיר החסד. והנה לאור מה שנתבאר יש להרגיש יותר מה שמוהרנ"ת רוצה להראות בהלכה זו, כי כאן המדובר הוא עצם כוחו בהלכות אלו שבלקו"ה, ומראה איך יש לחדש זה הכח בכל יום בתפילת שחרית - ואיך קדושת ההלכות שלו הם קדושת ברכת כהנים וד"ל.

ואח"כ מבאר איך צריכים להמשיך כח הברכת כהנים, כח ההלכה, למטה לתוך מה שעובר ממנו, כמו שאחרי התפילה ממשיכים למטה וכמו שיתבאר להלן.

להפוך יום של צער ליום של הודאה ע"י שמחת ההלכה

(א) וְזֶה בְּחִינַת בְּרַכַּת כֹּהֲנִים בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ שֶׁקִּבְעוּ בֵּין הוֹדָאָה לְשִׁלּוּם, כִּי הִכְהֵן הוּא אִישׁ הַחֶסֶד בְּחִינַת חֶסֶדִים וְעַל-כֵּן זֹכֵה לְהִלְכוֹת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים לג) יִרְוּ מִשְׁפָּטֶיךָ לִיעֲקֹב וְכִמוֹ שֶׁכְּתוּב, וְכֹא אֶל הִכְהֵן אוֹ אֶל הַשּׁוֹפֵט, לְשֵׁאל מִמֶּה הִהְלַכְתָּ, כִּי לִכְהֲנִים נִמְסְרוּ הִהְלָכוֹת, כִּי הֵם בְּחִינַת חֶסֶדִים, כִּי הִהְלָכוֹת הֵם בְּחִינַת חֶסֶדִים, כְּמִבְּאֵר שֵׁם וְעַל-יְדֵי זֶה זֹכִים לְאַמֶּת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שֵׁם), תִּמְיֵד וְאוּרִיד לְאִישׁ חֶסֶדֶד, דְּהֵינּוּ הִכְהֵן שְׂזֹכֵה לְאַמֶּת עַל-יְדֵי הִהְלָכוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת חֶסֶדִים

הכח להפוך יום של צער ליום של הודאה הוא לפי מה שהאדם יכול לשמוח ולהודות על כל נקודה של קיום התורה, היינו שמקיים הלכות התורה באור ההלכה וקדושה - הדרך להבין כל דבר למעשה, להגיע עי"ז לתורה והודאה, ומזה מוליד מציאות של אמת שמגרש הדין והצער.

מוהרנ"ת בא להראות שזה בחי' הכהן - כאשר מביא גם הפסוק 'תומיך ואוריך לאיש חסידך' שמבואר בתוך לשון המאמר - כאשר כולל כל דברי המאמר להראות ענין חנוכה ע"ש - ומתבאר שם שכאשר יש צער ודין, אז נעלם אור האמת ועי"ז אין יכולים להגיע לאמונה באחרות השם בכל מה שעובר - אך כאשר מתגלה אור של שמחה בהלכה מתגלה האמת, שזה מש"כ 'אנשי דמים ישנאו תם' כאשר יש צער ובחי' דמים, אז מתרחקים מאמת והאדם יש לו טענות ומרירות.

וזה הפסוק 'תומיך ואוריך' היינו כח הכהונה שהוא בחי' נר בחי' שמן של נר חנוכה שענינו ההלכה שהוא כמו שמן שיש להדליק ולהראות שזכה לעשות רצון השם שזה ענין של ישוב הרעות, תומיך ואוריך זה לאיש חסידך היינו לכהן - וזה ע"י שממשיך חסד.

כמו שהכהן יש בו הלכות צדיק לברך אע"פ שאינו צדיק, כך אנו מקיימים רצונו ית' בהלכות התורה, אע"פ שאין אנו ראויים לכך.

והנה הכהנים נצטוו בהלכות יותר מישראל כמ"ש רש"י בפ' אמור ובאיסורי כהונה, הרי שאצלם יש יותר הלכות, ועוד ענין שהרי כח הכהונה הוא באמת שייך להצדיקים שראויים

ליקוטי הלכות ח"א דף קפ"ב - קפ"ד הלכות נשיאת כפיים א-ב

לעבודת הבורא בשלימות, אבל נתנו לכהונה דהיינו שיש לכהן הלכה שהוא ראוי לעבודה אע"פ שאינו צדיק גדול, נמצא שכל כוחו בבחי' הלכה.

ובאמת זהו כל כח ישראל לעשות רצון השם, מי אנחנו, האם אנו ראויים בכלל לכך? אלא שזה רצונו ית' בבחי' הלכה כמו הכהונה שניתנה להם אע"פ שלא כל כהן הוא צדיק, הרי שכל כח זה של הלכה הוא אצל הכהן, וזמ"ש 'תומיך ואוריך' ועל ידם מתגלה החסד - היינו ברכת כהנים.

ועל-כן הכהן זוכה לשלמות הדבור בבחינת (שמות ד), והוא יהיה לך לפה הנאמר באהרן הכהן ועל-כן נמסר לכהנים הברכה בלשון הקדש, דהיינו ברכת כהנים בחינת פה תברכו בלשון הקדש, כי הם זוכים לשלמות הדבור שהוא לשון הקדש בחינת פה תברכו וכו' פנ"ל על-ידי ההלכות פנ"ל, כי על-ידי הלכות זוכים לזה פנ"ל וכמוכא שם, עין שם.

הרי שכל הברכה בחי' קדושת לשון הקדש שמתגלה כאשר יש אמת - והרי ע"י הלכה יש אמת, לזה יש כח לזה הכהן - כמו שמגלה כח הכהונה הרי מגלה גם לנו שע"י מה שאנו רוצים לחיות בבחי' תורה והודאה להשם תמיד, ומבקשים למצוא התעוררות לשמחה בכל מצב, וזה בכח הלכה - הרי שורה עלינו קדושת כהונה- ואולי זה הדרך לזכות לקבל הברכה כראוי [כמבואר באריז"ל שיש חלקים של המשכת ברכת כהנים שנעשו ע"י השומעים] שיתחזק לרצות אמת ע"י בחי' חסד והלכה - עי"ז יתגלה לנו הברכה שיהיה אצלינו קדושת לשון הקדש, שנכיר הבריאה וכל מה שעובר עלינו בעיניים של אמונה באחרות השם שזה העיקר.

ועל-כן קבעו ברכת כהנים אחר הודאה, כי על-ידי ההודאה בחינת הלכות זוכים לברכת כהנים בחינת לשון הקדש פנ"ל.

הרי שמובן קשר ברכת הודאה לברכת כהנים כי הכהן ממשיך עלינו כח ההודאה מעין עוה"ב ע"י שנשמח בכל הלכה, ונזכה לשלום היינו אחרות השם שהוא כח קדושת לשון הקדש.

חזרנו על כל לשונות התורה הזו כדי למצוא את קשר הדברים, אבל כלל הענין הוא מה שרבינו מרדכי להראות לנו יסודות שאנו צריכים לחיות בהם, כי העיקר זה אמונה, אבל קשה לאחוז בזה מחמת ריבוי הצער ומה שכל אחד צריך לעבור ימים של וכו', הרי מגלה כאן את הדרך להמתיק זאת, ע"י הודאה. ועצה נוראה שכל הלכה יביא הודאה, ועי"ז יכולים לאחוז באמונה. זהו כלל הענין.

ועל-כן צריך לברך בשמחה, כמו שכתוב בשלחן ערוך כי ברכת כהנים שהוא בחינת לשון הקדש הוא מקשר לשבת שעל-ידי זה ממשיכין השמחה של שבת לשבת ימי החל פנ"ל.

שש לעזור את הכהנים לברך בשמחה, כי זה כל כוחה של הברכה להמשיך הרח"מ מים גדולים להביא שמחה, ויש לנו להתעורר לקבל כח השמחה ע"י אור האמת של ברכת כהנים.

ועל-כן תכף אחר ברכת כהנים אומרים שים שלום בחינת שלום ואחרות שזוכין על-ידי ברכת כהנים הינו בחינת התגלות אחרות הפשוט שנתגלה על-ידי בחינת שבת פנ"ל.

הרי שהסיוס של התפילה ברכת 'המברך את עמו ישראל בשלום' היינו שאנו זוכים לאמונה

ואחרות השם שזה השלום.

ועל-כן הנהגן עוקר רגליו בעבודה, כי עקר ברפת כהנים הוא בשביל העבודה, דהינו לתקן בחינת עבודה, דהינו בחינת עבד מט"ט, כי על-ידי ברפת כהנים שהוא בחינת לשון הקדש נמשך השמחה של שבת לששת ימי החול שהם בחינת עבד מט"ט וזה שקבעו ברפת כהנים בתפלה, כי התפלה נקראת עבודה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות לד), שלש ראשונות כעבד המסדר שבחו של רבו אמצעיות כעבד השואל פרס מרבו וכו' נמצא שבתפלה האדם כעבד בחינת מט"ט וכלול ח"י ברכאין ודלותא וצריך להמשיך מהשמחה של שבת לבחינת עבד מט"ט, בחינת (תהלים ק) עבדו את ה' בשמחה, כמו שמבאר שם וזה נעשה על-ידי ברפת כהנים כנ"ל.

ועל-כן בעבודה עוקר רגליו לרמז שעוקר רגליו לברפת כהנים שעל-ידי זה יתקן העבודה בשמחה של שבת כנ"ל, כי גם עקירת רגליו להליכה לברפת כהנים הוא מעין הברכה, כי ההליכה הוא בחינת הלכות, כי על שם זה נקראין הלכות על שם ההליכה, כמו שמבאר שם ועל-כן הכהנים מבקשין בשעת הליכה על הברכה ואומרים יהי רצון שתהא הברכה וכו', כי ההליכה שהוא מרמז על בחינת הלכות היא סגלת הברכה, כי עקר הברכה על-ידי הלכות כנ"ל נמצא שעקירת רגליו להליכה לברפת כהנים בעבודה הוא רמז על תקון העבודה, דהינו בחינת עבד מט"ט על -ידי שמחה של שבת שנמשך על-ידי ברפת כהנים שהוא בחינת כה תברכו בלשון הקדש כנ"ל וכמבאר שם, עין שם במאמר הנ"ל.

וזה בחינת שלש ברכות של ברפת כהנים שיש בהם שלשה שמות שהם מרמזים על שלשה שמות של אמת, כי גם אלו השלש שמות הם בחינת שלשה קוין של אמת כמובא ועקר ברפת כהנים הוא שלום, דהינו בחינת שלום ואחרות הפשוט שנתגלה על-ידי ברפת כהנים בלשון הקדש שהוא מקשר לשבת כנ"ל, וכמבאר שם עין שם:

התחברות 'עבדו' עם 'בשמחה'

בהמאמר מבואר מש"כ 'עבדו את השם בשמחה' שפירושו שיש בחי' עבדו שהוא בחי' הנהגת ששת ימי המעשה עבודה שהוא בחי' הנהגת העולם בדרך של טבע, וששת ימי החול בחי' מלאך מט"ט שזה הנהגת ההשגחה שבא בדרך של חול, ועלינו לזכות להמשיך קדושת השבת לתוך החול לעשות עבדו - בשמחה, מבואר ר' נתן - שהרי אנו עומדים ומתייגעים בתפילה שזה בחי' עבודה כעבד, והכהנים הם באים להשלים בחי' עבדו, כי ברכת כהנים הוא בכח עבודה ויש שם עבודה של הליכה לרוכך, ולזה יש הלכה בזה שיש לעקור רגליו לפני רצה, כי הליכה זו היא עבודה וענינו קיום הלכה של הליכה, והרי בזה מתעורר כוח של הלכה (וע"ז אומרים כבר 'רצה' שיתרצה למעלה להמשיך אור האמת כמו שאצלנו כל הלכה צריך להביא שמחה ואמת מחדש) ועי"ז הרי נמשך קדושת שבת ושמחה.

והגם שמחר"ת מבאר בזה את ענין הכהן, אבל מבינים גם לכל אדם, כל עבודה כל הלכה לומר 'רצה' לבקש שזה יביא אמת, וימשך קדושת שבת כי מתגלה הברכה בחי' ג' שמות, וזוכה לאמונה ברורה באחרות השם - שזה עיקר מכוון ההלכה.

ביאור שורש ענין ג' שמות אל אלקים הויה, וג' עבודות תורה תפילה ושידוכים

והנה בהלכה זו אינו מבאר לשון ברכת כהנים - רק מזכיר שזה ג' שמות כמו ג' קווי האמת שמאירים - ונאמר לבאר הענין שהרי - זהו קדושת לשון הקודש, כח אחדות השם שמאיר לנו לתת לנו כח לאמונה - ושיהיה לנו קדושת לשון הקודש - ככל המבואר למה לכהן בחי' הלכה וחסד יש כח זה - ועכשיו בברכה בעצמה נמשך לנו כח הקדושה שהוא ג' שמות - והרי ענין הג' שמות הוא כח הגדול שיש לתפילה לפעול כל מה שצריכים שזה בחי' ראשונה - זהו עיקר האמת, והשני הוא אמיתת רצון השם בתורה, בחי' השם העולה בגימ' פ"ו, והשלישי הוא הכח הנורא שיש לכל הלכה ודבר טוב לגרום יחוד בחי' שם הוי', כי יש לנו כח נורא לעשות נחת רוח לפני השם. ועי"ז מאיר האמת שהוא אור הג' שמות בתוך מציאות הגשמי שהוא נקרא ד' חלקי הדיבור.

והנה בחי' הכח של ברכת כהנים הוא להעיר עלינו שורש כח היהדות שהוא מה שהשי"ת נתן לנו כח תורה תפילה ויחודי העולמות - ומאין כח זה? זהו מהמשכת מקיפי הרחמים בג' הברכות שבברכת כהנים; בתחילה ממשיכים שורש הרחמים אח"כ כניסת הרחמים, אח"כ המשכת הרחמים לפעול יחוד, ויש בזה ג' שמות - כי כלל הענין הוא ענין ג' השמות שבבחי' נ"ר, כי יש יחוד של שורשי המוחין שזה בחי' ראשונה - שורש החסד שהוא יחוד ע"ב קס"א כידוע, יחוד שני שהוא כח התורה בחי' ס"ג ואלקים, ויש יחוד שגיל' צ"א, שזהו ענין ג' הברכות, ועי"ז נדלק כח האמת, ואנו יכולים להאיר הדיבור.

וכמו שדיבור הברכה של הכהן מאיר ברכה, הרי כך כל דיבור של תורה ותפילה ויחוד מאיר ברכה להכניס את האמונה לתוך כל דבר. [מתוך קושי הבנת אות זה של ההלכה, היה הכרח להאריך].

ור' נתן ממשך לבאר סיום סדר תפילת שחרית על יסוד הנ"ל שבכח תפילה ובחי' ברכת כהנים זוכים לאמונה באחדות הפשוט - והרי עלינו באמת להחיות בליבנו האמת, לחיות לאורה בכל מה שעובר עלינו ממש, שזה עיקר מה שרבינו מביא אותנו, והרי זהו ענין נפילת אפיים.

וזה בחינת נפילת אפיים אחר התפלה שאז הוא תכלית היחוד בחינת אחדות הפשוט שנתגלה כנ"ל וענין הנפילה שצריכין לפל על פניהם, ואיתא בכתבים שהוא נפילה ממש שמפילין עצמן אז למדרגות התחתונות כמובא, עין שם, הוא כי בחל שהוא בחינת עולם הזה אי אפשר לנו להכלל בקדושת היחוד בבחינת אחדות הפשוט כי אם על-ידי נפילה וירידה שהוא תכלית העליה וכמובא בדברי רבנו נרו יאיר (בלקוטי תניינא סימן יב) ענין תכלית העליה באר היטב, עין שם היטב והכלל שבשנופלין חס ושלום למקומות הנמוכים מאד ואז מבקשין ומחפשיין איה מקום כבודו וזהו בחינת תכלית העליה, כי אי"ה הוא קדשה העליונה, עין שם היטב וזה בחינת נפילת אפיים שבשעת הנפילה והירידה אזי דיקא הוא תכלית היחוד בחינת תכלית העליה, כי בחינת איה שהיא הקדשה העליונה הוא בחינת אחדות הפשוט דלית מחשבה תפיסא בה כלל שזה בחינת אי"ה וכו' ולבחינת קדשה עליונה זו צריף להיות בחינת ירידה שהיא תכלית העליה.

וזה שאומרים ודוי קדם נפילת אפיים, כי נפילה וירידה זו שהוא תכלית העליה הוא בחינת תשובה כמבאר שם, כי זה עקר התשובה כשמבקשין ומחפשיין איה מקום כבודו, כמו שמבאר

שם.

וזהו בחינת שלש עשרה מדות שאומרים אז שהם שלשה עשר תקוני דיקנא הנמשכין מאריך אנפין שהוא בחינת כתר בחינת איה כידוע ועל-כן אין נפילת אפים כי אם בחול, אבל בשבת ויום טוב אין נופלין על פניהם, כי בשבת ויום טוב אזי הוא עצם ההתגלות אחרות הפשוט ועל-כן אין צריכין אז ירידה בשביל העליה, רק בימי החול שהם בחינת עולם הזה בחינת פעולות משתנות ואפלו התפלה של חל היא גם כן בבחינת פעולות משתנות, כי מתפללין שלש עשרה ברכות אמצעיית שהם משנים זה מזה ועל-כן בשורצים להכלל בבחינת אחרות הפשוט אי אפשר לבוא לעליה זו כי אם על ידי בחינת ירידה שהיא תכלית העליה פנ"ל, ואז נכללין כל הפעולות משתנות בבחינת אחרות הפשוט שזה בחינת נפילת אפים פנ"ל, אבל בשבת ויום טוב שהם בחינת עולם הבא שבהם עצם ההתגלות אחרות הפשוט, בחינת (זכריה יר) ביום ההוא יהיה ה' אחד וכו' ועל-כן אז נכללין כל ברכות האמצעיית בברכה אחת שאין מתפללין רק ברכה אחת באמצע, ועל-כן אז אין צריכין לנפילה וירידה, דהינו נפילת אפים, כי הנפילה והירידה הוא רק כדי לעלות לעליה, דהינו לבחינת קדשת שבת שהוא בחינת אחרות הפשוט, ועל-כן בשבת ויום טוב בעצמו אין צריכין לזה פנ"ל וכן בכל יום שיש בו איזה תוספת קדשה, וכל תוספת קדשה נמשך משבת שהוא כלליות הקדשה ומאחר שיש בו בחינת התגלות קדשת שבת על-כן אין צריכין לנפילה וירידה ועל-כן אין בו נפילת אפים, וזהו בחינת הימים שאין נופלין בהם על פניהם, כמבאר בשלחן ערוך:

לאחר התפילה יורדים למקום ההסתרה לגלות שם איה' מקום כבודו

נבא להבין מה שמאחר ענין תורה ב' לענין תורה י"ב - ובזה מראה לנו דרך חיים ממש, ואיך אין לפחד מלאחר שני תורות בדרך נכון כדי ללמוד למעשה מה שיש להתחזק בכל יום - כי עלינו למעשה למצוא את השם בכל ירידה, בכל מה שעבר עלינו בבחי' ששת ימי החול, כל קושי והסתרה, לעמוד חזק לדעת מהשי"ת בדרך שאין מרגישים כלל צער, רק שמחה וחיות של שבת - הרי שכל זה אנו זוכים ע"י תפילה תורה ואמונה ביחודים, וזה נמשך בברכת כהנים ושם שלום שיש קדושת שבת גם בימות החול, מכח המשכת שפע הרחמים בדרך שנמשך בברכת כהנים.

הרי אח"כ יש להוריד את זה לידי מעשה, ולמעשה הירידה של האדם הוא גם למקום שהרחמים נעלמים בתוך בחי' ידיעה, אלא שבוודאי השם נמצא אע"פ שאין יכולים למצוא כלל, הרי שכל ברכת כהנים שהוא התגלות הברכה של אמונה, יורד אח"כ לתוך מציאות אחרות השם גם במקום הסתרה, - שזה בחי' נפילת אפים מה שמתוודים שם לשוב מכל הפעולות משתנות, ואח"כ אומרים י"ג מידות לעורר כח הרחמים שמזכה באמונה, ואח"כ ממשכים זאת לתוך בחי' איה, שהוא כידוע מידת הרחמים שמחיה הכל גם בתוך הסתרה, וכאשר מתגברים לדעת מה שמתגלה בתוך ההסתרה, אזי מתגלה גילוי הרחמים י"ג מידות, ופועל סליחה והמשכת ברכת כהנים, כל הברכות והתגלות שפע החכמה, ומביא שלום ואחרות, ומנוחת שבת תמיד.

וזה בחינת קדשה דיסירא שנתקנה בלשון תרגום, הינו שהתרגום נכלל בקדשה, כי פעולות משתנות שנכללין באחרות הפשוט על-ידי תקוני התפלה פנ"ל זה בחינת לשון תרגום שעולה

ליקוטי הלכות ח"א דף קפ"ב - קפ"ד הלכות נשיאת כפיים א-ב

וּנְכַלְל בְּלִשׁוֹן הַקִּדְּשׁ, כִּי תִרְגְּמוּם הוּא בְּחִינַת עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַבְּנוּ גֵּרֹן יָאִיר (בְּסִימָן יט חֶלֶק א) זֶה בְּחִינַת מַט"ט כְּמוֹכָא, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁשׁוֹת יְמֵי הַחֹל כְּפ"ל.

ידוע שמה שאומרים ב'זבא לציון' הג' קדושות הוא המשכת כח החכמה, שהוא גם נמשך בברכת כהנים, כח החכמה מהשורש, ואח"כ אומרים 'ברוך וימלוך' להשלים כל הג' כוחות (גם בחי' ג' שמות הנ"ל) ובכל אחד אומרים תרגום, כדי להמשיך קדושת לשון הקודש של ג' בחי' לתוך התרגום, לתוך עוה"ז כדי למצוא השם בכל דבר ממש - וזהו נוראת מעלת קדושה דסדרא

ובזה מגלה אמיתת מכוון כל הענין, כי יש לתקן עץ הדעת טוב ורע - כי עבודת האחרות הפשוט מתוך הפעולות המשתנות הוא עבודתינו לברר הטו"ר מכל דבר תמיד, לברר תרגום לחיות לשה"ק, וכל זה ע"י תפילה וברכת כהנים, אור של מזהרנ"ת, ומה שממשיכים למעשה לתוך בחי' נפילת אפיים וקדושה דסדרא.

זֶה בְּחִינַת פְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת, כִּי כָּל הַפְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת הֵם בְּחִינַת עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, כִּי הַקִּדְּשָׁה בְּעֶצְמָהּ הִיא בְּחִינַת כָּלוּ טוֹב כָּלוּ אַחַד וְאֵין שָׁם פְּעֻלָּה מְשֻׁנָּה חֵס וְשְׁלוֹם רַק כָּלוּ אַחַד כָּלוּ טוֹב. וְתוֹכָךְ שֶׁנִּמְצָא פְּעֻלָּה מְשֻׁנָּה יֵשׁ שָׁם אַחִיזַת הָרַע שֶׁזֶה בְּחִינַת עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע וְכְמוֹכֵן זֹאת בְּמֵאֵמֶר אֲמֹר רַבִּי עֲקִיבָא בְּשִׁתְּגִיעַ לֵאבְנֵי שֵׁישׁ טְהוֹר וְכו' (בְּסִימָן נא חֶלֶק א), עֵץ שָׁם. נִמְצָא שֶׁתִּרְגְּמוּם שֶׁהוּא בְּחִינַת עֵץ הַדַּעַת הוּא בְּחִינַת מַט"ט בְּחִינַת פְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת בְּחִינַת שְׁשׁוֹת יְמֵי הַחֹל וְעֵתָהּ הוּא נְכַלְל בְּקִדְּשָׁה בְּתוֹךְ לִשׁוֹן הַקִּדְּשׁ שֶׁהוּא מְקוּשֶׁר לְשֶׁבֶת, דְּהֵינּוּ שְׁאוּמְרִים הַקִּדְּשָׁה בְּלִשׁוֹן הַקִּדְּשׁ וּבְלִשׁוֹן תִּרְגוּם וְנְכַלְל הַתִּרְגוּם בְּקִדְּשָׁה זֶה בְּחִינַת פְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת שֶׁנְּכַלְלִין בְּאַחֲרוֹת הַפְּשׁוּט שֶׁהוּא עֵצֶם הַקִּדְּשָׁה

למשל כל הבריאה, כל מאכל, וכל מה שמפחיד - באמת הוא השגחת השם לטובה, ממש כולו עבודת השם ואין שום פחד, אלא שהוא מתלבש בחול במט"ט, ונרמה שהוא דבר נפרד, - והרי שע"י 'זבא לציון' נמשכת הקדושה לתוך כח פירוד זה, ומבטל הפירוד, ועי"ז אנו יכולים לעמוד קיים בעבודת השם למצוא בלב זכרון אחרות השם ולעבוד את השם בכל דבר - וכך לבטל כל צער ולבא לתורה והודאה שהוא מעין עוה"ב.

זֶה שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבָרְכָה עֲלֵמָא אֲמַאי קָאֵי אַקְדְּשָׁה דְּסִידְרָא, כִּי עַקֵּר קִיּוֹם הָעוֹלָם הוּא בְּשִׁבִיל הַתְּכֵלִית שִׁיחִזֹר וְיִכְלַל בְּשִׁרְשׁוֹ, כִּי בְּשִׁבִיל זֶה נִכְרָא הָעוֹלָם וְעַל זֶה קִיָּם הָעוֹלָם. וְזֶהוּ שֶׁאֲמָרוּ שֶׁהָעוֹלָם קִיָּם אַקְדְּשָׁה דְּסִידְרָא שֶׁתִּקְנֶה בְּלִשׁוֹן תִּרְגוּם שֶׁהוּא בְּחִינַת פְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת שֶׁנְּכַלְלִין בְּאַחֲרוֹת הַפְּשׁוּט שֶׁזֶהוּ קִיּוֹם הָעוֹלָם כְּפ"ל, כִּי קִיּוֹם הָעוֹלָם הוּא דְּבָר נִפְלָא שֶׁפְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת, דְּהֵינּוּ הָעוֹלָם וּמְלוֹאוֹ יִקְבְּלוּ חַיִּית וְיִהְיוּ נִמְשָׁכִין מֵאַחֲרוֹת הַפְּשׁוּט וְעַל-כֵּן אֵין קִיּוֹם לְהָעוֹלָם כִּי אִם עַל-יְדֵי קִדְּשָׁה דְּסִידְרָא שְׁעַל-יְדֵי זֶה נְכַלְלִין כָּל הַפְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת בְּאַחֲרוֹת הַפְּשׁוּט כְּפ"ל וְזֶהוּ קִיּוֹם הָעוֹלָם כְּפ"ל:

הרי שקיום העולם הזה, מציאות הפירוד, הוא בכח שמתגלה האחרות של בחי' הלכה, כחו דמזהרנ"ת, שזה ענין קדושה דסדרא.

ד) וְזֶהוּ בְּחִינַת שִׁיר שֶׁל יוֹם שְׁאוּמְרִים אַחַר קִדְּשָׁה דְּסִידְרָא שֶׁאֲנוּ מְזַכְרִין בְּכָל יוֹם שֶׁבֶת, כְּמוֹ שְׁאוּמְרִין הַיּוֹם יוֹם רֵאשׁוֹן בְּשֶׁבֶת וְכו' וְכְמוֹכָא בְּסִפְרִים שֶׁזֶה בְּשִׁבִיל לְזַכֵּר בְּכָל יוֹם אֶת הַשֶּׁבֶת, הֵינּוּ כְּפ"ל כְּרִי לְהַמְשִׁיד הַשְּׂמֻחָה שֶׁל שֶׁבֶת לְשִׁשִּׁת יְמֵי הַחֹל כְּפ"ל שֶׁזֶהוּ בְּעֶצְמוֹ בְּחִינַת הַשִּׁיר שֶׁל

ליקוטי הלכות ח"א דף קפ"ב - קפ"ד הלכות נשיאת כפיים א-ב

יום שאומרים, כי עקר כל השירותים הם רק בשבת שהוא בחינת עולם הבא שאז יתער השיר של לעתיד וכל השירותים של ששת ימי החל בחינת עולם הזה, הם רק מה שנמשך משבת לששת ימי החל שיר ושמחה כנ"ל. ועל-כן אומרים מתחלה היום יום אחר בשבת וכו' ואחר כך אומרים השיר, כי השיר נמשך משמחת שבת שנמשך לימי החל כנ"ל וזהו גם בן בחינת קטרת של אחר התפלה בחינת שמחה, כמו שכתוב קטרת ישמח לב, כי עכשיו זוכין לשמחה על-ידי שנמשך השמחה של שבת לימי החל כנ"ל וחוזרין ומסיימין בהלכות ושלוש, דהיינו כל השונה הלכות בכל יום וכו', כי זה כלל כל הבחינות הנ"ל, כי כל זה נעשה על-ידי הלכות שעל ידם זוכים לשלום בחינת אחרות הפשוט שנתגלה כנ"ל:

מגלה היטב סיום סדר תפילת שחרית שמיד אחרי ובא לציין הנ"ל מגלים תורה והוראה - וזה דייקא אחרי שממשיכים קדושת שבת במה שאומרים היום יום פלוני בשבת - ואז מגלים הוראה שהיו אומרים במקדש (יש להבין שהרי באמת אומרים הוראה גם בתפילה ובזמירות - והנה בהלכה זו לא גילה תחילת התפילה - אבל יש להבין שמתחילים קרבנות - כח כהונה ועבודה בהלכות קדשים, ומיד באים לתורה והוראה - אלא ששם העיקר הוא פסוקים מלוקטים, וגילוי האחרות הוא ע"י הללויה, ואח"כ בבחי' חול לגבי יוצר - התגלות שמע - ואח"כ מתפללים ומאחרים הכל להשגה - ושם מתגלה כח ברכת כהנים מקור הברכה - וממשיכים ככל הנ"ל ומתגלה שלימות הוודיה בשיר של ביהמ"ק פרק שלם, ומשתנה בכל יום לפי תיקון אותו היום, כמבואר בפירוש המזמור בכתבים)

ברוך השם לעולם, אמן ואמן:

וזהו בחינת קדושה דסידרא שאומרים במוצאי שבת, הינו כנ"ל שתכף אחר יציאת השבת ומתחילין ששת ימי החול על-כן אומרים אז קדושה דסידרא שנתקנה בלשון הקדש ובלשון תרגום, כדי להמשיך קדושה של שבת לששת ימי החל על-ידי שמקשרין וכוללין לשון תרגום בלשון הקדש שהוא מקשר לשבת ואומרים סדר הקדושה בהם כנ"ל ועל-כן נוהגין בשבת ויום טוב שאין אומרים בהם קדושה דסידרא בשחרית כי אם במנחה, כי אז אין צריכין להמשיך עליהם הקדושה כנ"ל, כי הם עצמם קדש וגם יום טוב מתגלה בו קדושת שבת, כמוכא רק במנחה אומרים הקדושה דסידרא, כי מנחה הוא סמוך לימי החל, כי תפלת המנחה ברוך ליום שלאחריו לענין תחנון על-כן אומרים אז קדושה דסידרא כנ"ל:

משלים להודיע כוחו של ובא לציין - במה שאומרים אותו במוצ"ש, שבזה ממשיכים קדושת שבת לימות החול, והנקודה הוא ענין המשכת הכח לתקן תרגום כנ"ל.

וגילה ענין קדושה דסדרא שאומרים במנחה בשבת ויו"ט - כי זאת המשכה למה שצריכים אח"כ לצורך המשכת קדושת היו"ט והשבת לתוך החול.